

Ανάστασης
Μαδαμοπουλος
Υφάντες Κατασκευές

“ Νυχτέρια και διημερεύσεις της Σύμης ”

Δευτέρα 27/7
Ώρα 20:30

Πνευματικό κέντρο
Δήμου Σύμης

Διάρκεια έκθεσης
27/7 - 12/8
Ώρες λειτουργίας
11:00 - 14:00 & 18:30 - 22:00

Αναστάσης Μαδαμόπουλος
«Νυχτέρια και Διημερεύσεις της Σύμης»
Υφαντές κατασκευές
Πνευματικό Κέντρο Δήμου Σύμης
27/7-12/8/2015

Ο Α. Μαδαμόπουλος είναι φιλόλογος – συγγραφέας Εκπαιδευτικών και Λογοτεχνικών βιβλίων. Ως εικαστικός είναι αυτοδίδακτος και έχει ασχοληθεί με το κόσμημα, τη ζωγραφική, τις κατασκευές και την υφαντική. Έργα του έχουν εκτεθεί σε πολλές ατομικές και ομαδικές εκθέσεις στην Αθήνα και στη Σύμη.

Σημαντικότερες ατομικές παρουσιάσεις:

- 2014-2015** Myrtillo Café/Κέντρο Τέχνης και Λόγου. Ν. Ηράκλειο, Αθήνα: Από το «Χρονολόγιο» στα «Νυχτέρια και διημερεύσεις της Σύμης». Υφαντές κατασκευές.
- 2009** Βιβλίο καφέ «Έναστρον». Αθήνα. «Στις μαύρες πάνω πέτρες της φυγής», Ζωγραφική – Εγκατάσταση.
- 2005** Καρνάγιο Σύμης. «Ξύλου Μεταμορφώσεις», Εγκατάσταση.
- 2004** Γκαλερί Κόντη, Φιλοθέη. «Κείμενα εικαστικά – Αφηγήσεις εν Χώρω». Ζωγραφική και κατασκευές.
- 2000** Πολιτιστικό κέντρο Ηρακλείου Αττικής. «Χρονολόγιο» Ζωγραφική και Υφαντές κατασκευές.
- 1991** Γκαλερί Άνεμος, Κηφισιά: Κόσμημα και Ζωγραφική.

Έχει, ακόμη, οργανώσει σειρά λογοτεχνικών εκδηλώσεων στο Ν. Ηράκλειο και στη Σύμη, στο πλαίσιο του καθιερωμένου Φεστιβάλ της. Διατελεί, τέλος, εκπαιδευτικός σύμβουλος του θεάτρου Ελεύθερη Έκφραση – Μαίρη Ιγγλέση και επιμελείται των εκπαιδευτικών προγραμμάτων για μαθητές Γυμνασίου – Λυκείου.

Στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Σύμης παρουσιάζει δημιουργίες των τελευταίων τριών χρόνων σε τρεις ενότητες:

A ενότητα: Μεγάλες υφαντές κατασκευές

B ενότητα: Μικρά νυχτερινά

Στις δύο πρώτες ενότητες περιλαμβάνονται έργα που έχουν φιλοτεχνηθεί στη Σύμη και στα οποία μεράκι και νήματα σε τελέρα, τζαμιλίκια και παλιά ξύλα επιχειρείται η υφαντική απεικόνιση της θάλασσας, του αέρα και της γης του νησιού καθώς και οι κινήσεις της σκέψης και της ψυχής του δημιουργού ως θεατή και εραστή του φυσικού κάλλους αλλά και της ανθρώπινης κατάστασης μέσα στο πλαίσιο αυτό. Στις **Διημερεύσεις** του συλλέγει τις εικόνες και τα βιώματα, στις **Διανυκτερεύσεις** τις εξωτερικεύει καλλιτεχνικά μετά από επανειλημμένες εσωτερικές διεργασίες.

Γ ενότητα: Σπουδές στον μίτο της Αριάδνης. Τα έργα του τρίτου κύκλου αποτελούν εγχειρήματα εικαστικής αποτύπωσης των προβληματισμών και της έρευνας του δημιουργού πάνω στις σχέσεις του Λαβύρινθου με τον Αργαλειό και της Υφαντικής Τέχνης με την πορεία του δοκιμαζόμενου μέσα στους δαιδαλώδεις διαδρόμους του Λαβύρινθου αλλά και τη λυτρωτική του έξοδο με την αρωγή του μίτου. Η έξοδος μάλιστα συντελείται στο φως και τα χρώματα του νησιού, στοιχείο που συνδέει τα έργα αυτά με εκείνα της Α και Β ενότητας.

Και η Δημιουργία, η Τέχνη, είναι ένας πολύκλωνος μίτος ο οποίος μας βοηθά να βρούμε την έξοδο του Λαβύρινθου όπου βασιζόμαστε ο καθένας για δικούς του λόγους. Είναι ένας μίτος κατακόκκινος, σαν το αίμα σε έξαψη, αναγκαίος για να συνεχίσουμε την πορεία μας μέσα στο χρόνο. Ο μίτος έχει μια δύναμη θηλυκή, σαν αυτή της Αριάδνης που βοήθησε το Θησέα να βρει την έξοδο του δικού του Λαβύρινθου, είναι όμως κλεισμένη σ' ένα όνομα αρσενικό. Στη μυθολογία ο Μίτος ήταν δαίμονας – προσωποποίηση του ανδρικού σπέρματος και συνεκδοχικά προσωποποίηση της πνευματικής γονιμότητας του άνδρα.

Ο δημιουργός και ο χρόνος

Κάθε καλλιτεχνικό δημιούργημα είναι το στερεό κατάλοιπο μιας βαθιάς και διαπεραστικής συγκίνησης, μιας σκέψης επίμονης αλλά παράλληλα και μιας αγωνίας και ενός μόχθου του καλλιτέχνη να αποτυπώσει εφάπαξ ό,τι είναι συνεχές, ρευστό, ευμετάβλητο.

Η πράξη του δημιουργείν δεν είναι παρά μια θεαματική κατάδυση. Βουτιά στα χρώματα και στα νήματα είναι και οι ζωγραφιές και οι κατασκευές μου. Βουτιές των ιδεών στην ανόργανη ύλη και στις διαδικασίες μορφοποίησής τους, για να προσληφθούν, να αξιολογηθούν και να μορφοποιηθούν με τη σειρά τους τους αποδέχτες στο βαθμό που δύνανται.

Η βουτιά στα χρώματα, στα νήματα είναι συνάμα και βουτιά στο χρόνο, την ιστορία. Το έργο γεννιέται και έκτοτε χρονολογείται, αρχίζει την εγκόσμια υλική ζωή του. Ο καλλιτέχνης δημιουργεί, μεταποιεί δηλαδή τον ωρολογιακό χρόνο σε ψυχολογικό, σε διάρκεια. «Τρώει» το χρόνο ενώ «τρώγεται» από αυτόν. Παγιδεύοντας, καθώς πιστεύει, στιγμές μοναδικές και συγκλονιστικά βιώματα βρίσκεται εν τέλει παγιδευμένος και ο ίδιος. Στοχεύοντας στην αιωνιότητα νικείται και αυτός από τη φθορά, αλέθεται από τη μηχανή του χρόνου. Τα έργα του «Κλειψίχρονα» και «Χρονοπαγίδες».

Η βουτιά του καλλιτέχνη - δημιουργού είναι ηρωική, γιατί έχει απόλυτη συνείδηση του αναπόφευκτου και το περιμένει. Όχι στωικά αλλά με την αξιοπρέπεια και την ετοιμότητα του αγωνιστή. Κατ' αυτό τον τρόπο η τέχνη αποδεικνύεται παραμύθι, άρα ψέμα. Παράλληλα όμως και ευεργετική παραμυθία, «νάρκης του άλγους δοκιμή». Κάθε δημιούργημα είναι μια μικρή μόνο προσωπική νίκη. Μια εφήμερη αυταπάτη του καλλιτέχνη ότι έχει καταβάλει το Αήττητο. Αυτή η μικρή νίκη τον επιβραβεύει με μια ανάλογη δόση ηδονής, καθώς επιβραβεύεται κάθε παραπλανημένος θρίαμβος πριν την τελική συντριβή, την εσχάτη δηλαδή αλήθεια.

Μένει βέβαια το έργο, που, παραπέμποντας τους εραστές των τεχνών έμμεσα στη συναρπαστική και επώδυνη πτήση αλλά και στην τραγική πτώση του δημιουργού, συντηρεί τόσο το δικό του μύθο όσο και το μύθο της Τέχνης.

«Νυχτέρια και διημερεύσεις της Σύμης»

Ο Αργαλειός και ο Λαβύρινθος

Ένα εργαλείο αρχαίο και ένας χώρος μυθικός που έχουν διασωθεί ως την εποχή μας με τις αναγκαίες βέβαια μικρές και μεγάλες μετατροπές και προσαρμογές.

Η συνεξέταση των δύο αυτών φαινομενικά άσχετων μεταξύ τους στοιχείων οδηγεί τη σκέψη σε συναγωγή ορισμένων διαπιστώσεων. Για παράδειγμα το ρόλο των στημονιών στον Αργαλειό τον παίζουν οι τοίχοι στους διαδρόμους του Λαβυρίνθου. Ακόμη, το ρόλο της σαΐτας του αργαλειού, που βοηθά τη διέλευση του υφαιδιού, στο Λαβύρινθο τον παίζει ο μίτος. Και στις δύο περιπτώσεις έχουμε διαδικασίες διαπλοκής. Στο Λαβύρινθο, τέλος, διαπλέκεται ο μίτος και ο διερχόμενος με τους διαδρόμους, όπως στον αργαλειό διαπλέκεται το υφάδι με τα στημόνια. Αυτές οι πρωτοβάθμιες διαπιστώσεις ωστόσο δεν είναι αρκετές για να γεφυρώσουν τις μεγάλες διαφορές ανάμεσα στο εργαλείο και το οικοδόμημα, που σημειωτέον είναι και τα δύο έργα ανθρώπων με προηγμένο το πολιτιστικό τους επίπεδο.

Χώρος του Αργαλειού ο οίκος ή ο ημιπαιθριος τόπος της σκεπαστής αυλής, χώρος ανοιχτός στο φως, που διευκολύνει τον υφαντή ή την υφάντρα στην επιλογή των χρωμάτων, στο μέτρημα, στον έλεγχο της ποιότητας του παραγόμενου προϊόντος. Χώρος περιορισμένος αλλά με δυνατότητες παραγωγής τεράστιες, φτάνει να έχει όρεξη ο χειριστής και να μην του λείπει η πρώτη ύλη. Χώρος εργασίας και χαράς, δημιουργικής απόμόνωσης αλλά και επικοινωνίας. Χώρος διαλόγου, συναλλαγής, συνεργασίας, ειρηνικής συνύπαρξης αλληλεγγύης και αλληλοδιδασχής.

Ο Λαβύρινθος αντίθετα ως χώρος είναι ανοίκειος. Βρίσκεται κάπου μακριά, είναι κλειστός, απόκοσμος και βουτηγμένος στο σκοτάδι. Ένας χώρος επίφοβος, μακάβριος, τόπος απειλής, απελπισίας που εμπνέει τη φρίκη του θανάτου. Δεν είναι πολλοί αυτοί που τον έχουν διασχίσει και κατάφεραν να εξέλθουν σώοι. Συνδέεται με μια αποστολή, μια περιπετειώδη περιπλάνηση, μια εναγώνια προσπάθεια λύτρωσης.

Στον αργαλειό τα στημόνια είναι οι σταθερές κάθετοι που σαν ασάλευτος σκελετός διασφαλίζουν την απρόσκοπτη πορεία του υφαιδιού και εν τέλει την άρτια συγκρότηση της υφαντής κατασκευής. Αντίθετα στο Λαβύρινθο τα στημόνια είναι οι τοίχοι των διαδρόμων του, που συγχέουν όποιον διαβεί το κατώφλι του. Και αυτό συμβαίνει γιατί στο Λαβύρινθο τα «στημόνια» συχνά οριζοντιώνονται, οι ευθείες κατατεμαχίζονται και μετασχηματίζονται σε τεθλασμένες. Το άνω αλλάζει σε κάτω και έτσι διασαλεύεται η κανονικότητα της επανάληψης, που χαρακτηρίζει την ύφανση, όχι μια αλλά πολλές φορές. Τα στημόνια δίκην υφαιδιού διαπλέκονται, το ένα προσδένεται στο άλλο, συνυφαίνονται, διαχωρίζονται ακολουθώντας παράλληλες ή αποκλίνουσες πορείες, σπάνε απότομα δημιουργώντας αδιέξοδα. Σαν να λύθηκαν κατά μυστήριο τρόπο οι κόμποι που κρατούσαν σφιχτοδεμένες τις αγνύθες κάτω από τα στημόνια του Αργαλειού και χάνεται η αναγκαία συνθήκη της βαρύτητας, που θα συνέβαλε στη διατήρηση της ευθύτητας και της παραλληλίας των χορδών, υπονομεύοντας έτσι την υφαντική διαδικασία και εν τέλει την πυκνότητα του υφαντού. Η έξοδος του Λαβυρίνθου παραμένει αφανής και σε άγνωστη θέση, πνιγμένη μέσα στα αδιέξοδα, εμποδισμένη από διλήμματα και αμφιταλαντεύσεις, ίσως εμφωλευμένη σε κάποιο κρυφό σημείο της ατέρμονης καμπυλωτής διαδρομής, όπου η αφετηρία και το τέρμα χάνουν το νόημά τους και ο εγκλωβισμένος βιώνει το μαρτύριο του Σισύφου χωρίς το άγχος του ογκόλιθου σε ανηφόρα αλλά με το άγχος του κυνηγημένου πλάνητα και ταλαίπωρου οδοιπόρου σε ισιάδα.

Στο Λαβύρινθο υφάδι είναι ο μίτος αλλά και ο προνομιούχος δοκιμαζόμενος. Το κουβάρι ξετυλίγεται στις φούχτες του αργά και τελετουργικά. Δεν έχει βέβαια η πορεία αυτή την ευθυβολία της σαΐτας του Αργαλειού αλλά τη βραδεία ευλυγισία που απαιτεί μια δαιδαλώδης διάβαση με εκτροπές, συστροφές, περιελίξεις, αλλεπάλληλες πτώσεις και ανορθώσεις. Και ενώ η ύφανση είναι μια διαπλοκή νημάτων εν προόδω, που οδηγεί δηλαδή το υφάδι από τον μπροστινό κύλινδρο προς τον άλλο, εκείνον που βρίσκεται στο πίσω μέρος του αργαλειού, παράγοντας ρυθμικά το ύφασμα, η διείσδυση και η πορεία μέσα στο Λαβύρινθο – ακόμη και με την επικουρία του μίτου - είναι μια εμπλοκή που, παρά τη βεβαιότητα ότι εγκυμονεί κινδύνους,

έχει κατά κάποιο τρόπο ψευδοπειραματικό χαρακτήρα. Είναι μια δοκιμασία αλλά σε ένα μεγάλο μέρος της δοκιμασία εκ του ασφαλούς καθώς είναι δεδομένη η σωτηρία, με την προϋπόθεση βέβαια ότι θα έχει προηγουμένως εκπληρωθεί ο πρωτεύων σκοπός : η θανάτωση του τέρατος.

Η επιστροφή είναι μια πορεία σημαδεμένη από το σωτήριο νήμα και η έξοδος αδιαμφισβήτητη, καθώς η άλλη άκρη του υφαδιού έχει αγκυροβοληθεί βαθιά στην αγκαλιά της Αριάδνης. Ο δρόμος αυτός της επιστροφής είναι το ίδιο άταχος και άρρυθμος, αφού ακολουθείται η αντίστροφη από τη διαδρομή της αναζήτησης του Μινώταυρου. Και ενώ το νήμα ξανατυλίγεται σε κουβάρι, η έξοδος του εγκλωβισμένου δεν είναι παρά ξέμπλεγμα και ξετύλιγμα, γιατί η πορεία της επιστροφής γίνεται το λυτρωτικό πέρασμα από το σκοτάδι στο φώς, μία ανάδυση από την καταθλιπτική ζοφερότητα του κάτω κόσμου στη ζωηρή πολυχρωμία της γης, της θάλασσας και του ουράνιου θόλου, μια μετάβαση από την υποχθόνια μούχλα στα αρώματα της ανθισμένης φύσης. Έτσι η απεμπλοκή από τα δεσμά του δαιδαλώδους σκότους, εξελίσσεται και καταλήγει σε θριαμβική επανεμπλοκή στις συντεταγμένες του πραγματικού κόσμου, σε μια παρατεταμένη εισπνοή ζωογόνου οξυγόνου που πυροδοτεί τους δημιουργικούς μηχανισμούς της πολυπόθητης επανεκκίνησης μετά από το γενναίο βύθισμα αυτογνωσίας που έχει συντελεστεί. *Για να βρούμε τον αληθινό εαυτό μας πρέπει προηγουμένως να έχουμε χαθεί.*

Ας επισημάνουμε και ορισμένες ακόμη διαφορές :

Ενώ όλη την ευθύνη της οργάνωσης του υφαντού και της ύφανσης την επωμίζεται ο υφαντής, στο Λαβύρινθο την ευθύνη μοιράζονται ο επιχειρών τη διάβαση και ο αρωγός του, που μεθοδεύει το εγχείρημα και μεριμνά για τη σωτηρία του μυθικού ήρωα. Γι' αυτό ακριβώς το λόγο και τα αποτελέσματα τούτης της σύμπραξης το απολαμβάνουν και οι δύο, επικουρών και επικουρούμενος, όπως συμβαίνει και με το υφαντικό έργο, χωρίς όμως αυτό κατά κανόνα να αποτελεί προϊόν συνεργασίας, ακόμη και αν έχει παραγγελθεί με συγκεκριμένες διαστάσεις και με θέμα, χρώμα, υλικά της αρεσκείας του ενδιαφερομένου.

Μόλις το υφάδι ολοκληρώνει με την τελευταία σαϊτιά το έργο, απομακρύνεται και ακινητεί με αδυνατισμένο το καρούλι του. Το ίδιο συμβαίνει και με τον αριάδναιο μίτο, που όμως ξανατυλίχτηκε σε κουβάρι και έδωσε στην αγαθίδα τον αρχικό της όγκο.

Για τον όμιλο του Θησέα άλλο κουβάρι αρχίζει να ξετυλίγεται, το κουβάρι του νόστου, στον ανοιχτό πια θαλάσσιο χώρο. Είναι ενδιαφέρον να εξετάσουμε τον τρόπο που «υφαίνεται» αυτός ο γυρισμός. Η πορεία γνωστή, χωρίς ιδιαίτερα προβλήματα για τον έμπειρο θαλασσοπόρο. Όμως τα πανιά - κρουστά υφασμένα παλιότερα σε αττικούς αργαλειούς - κατά μια έννοια στημόνια του σκάφους, που εξασφαλίζουν τη σταθερή και ταχεία πλεύση του, μετατρέπονται σε στοιχεία αποσταθεροποίησης και ανατροπής. Ο μίτος, βοηθός της μνήμης στο Λαβύρινθο, εδώ δεν έχει κάποιο ρόλο. Υπάρχει βέβαια ως κίνητρο έντονος ο πόθος της επιστροφής του θριαμβευτή στα πάτρια εδάφη, αλλά πρόκειται για έναν δολοφονικό πόθο που σκοτώνει τη μνήμη αντί να την ενισχύει. Αυτή η σαν μέθη αμνησία γίνεται ο πρόξενος του μεγάλου κακού. Τα μαύρα πανιά - σημάδι πένθους - λησμονιούνται αναρτημένα στα ιστία σ' όλο το ταξίδι, γεγονός που εξωθεί τον απελπισμένο πατέρα Αιγαία στην αυτοκτονία. Έτσι η ευτυχής ως προς το πρώτο σκέλος του μύθου εξέλιξη εκτρέπεται στο δεύτερο σκέλος του σε τραγική έκβαση. Το επίτευγμα της εξόδου δικαιολογεί και παράπλευρες απώλειες. Ο ήρωας χάνει βέβαια τον πατέρα του, όμως το πέλαγος κερδίζει ένα όνομα να θυμίζει στους κατοπινούς όχι μόνο τον άδικα χαμένο βασιλιά αλλά και τον άθλο του Θησέα.

Με τον ίδιο τρόπο και οι κινήσεις των χορευτών στον φιδίσιο τσακόνικο κλειστό χορό Λαβύρινθο θυμίζουν τον πρώτο εκείνο χορό, το Γέρανο που χόρευε ο Θησέας με τον δεκατετραμελή όμιλό του γύρω από το βωμό του Απόλλωνα μιμούμενος τα σπειροειδή διπλώματα και ξεδιπλώματα καθώς και τις στροφές της πορείας του, όταν προσπαθούσε να βγει από το δαιδαλώδες οικοδόμημα.

Και αν όλα αυτά αναπνέουν ακόμη ζωντανά μέσα μας, είναι γιατί ο μίτος που μας συνδέει με την Παράδοσή μας εξακολουθεί να αντέχει - παρά το τεράστιο μάκρος τους - και να μας τροφοδοτεί. Είναι γιατί αν χτυπάει μαζί με την καρδιά μας και ο αργαλειός της μνήμης, προφυλασσόμαστε από την πάντα απειλητική άγνοια και την ανίατη άνοια που τη συνοδεύει.

ANASTASIS MATHAMOPOULOS
'Night work and Day works of Symi'
TEXTILE CREATIONS
THE CULTURAL CENTRE OF SYMI

Mr A. Mathamopoulos is a philologist and author of both educational and literary books. As an artist, he is self-taught and has worked with the making of jewellery, painting, crafting and weaving (textile fabric). His work has been exhibited in many individual and group exhibits in Athens and in Symi.

His most significant individual exhibitions are:

- 2014-15** Myrtillo Café/ Art and Speech Theatre. N. Iraklion, Athens: From 'Chronology' to 'Night works and Day works of Symi - Textile creations.
- 2009** Book cafe 'Enastron.' Athens: 'Healing the wounds of loss'- Painting and Installation.
- 2005** Boatyard of Symi: 'The Metamorphosis of Wood'- Installation.
- 2004** Kondi Gallery, Philothei, Athens: 'Artistic readings – narration in space' – Painting and Construction.
- 2000** Cultural Centre of Heraklion, Attica: 'Chronology' Art and Textile creations.
- 1991** Anemos Gallery, Kifissia: Jewellery.

*He has also organized a series of literary events in N. Iraklion and in Symi within the established festivals held at each venue. He remains an educational counsellor of the theatre 'Free Expression' of Mary Igglesi and he runs educational programmes for high school students.

At Symi's Cultural Centre he presents his creations of the last three years in three parts.

Part A: *Great textile creations*

Part B: *Works in the early night*

The first two parts contain works inspired and created on Symi which, with rags and thread on tenter, wooden door frames and old pieces of wood, try to attempt a woven image of the sea, air and the earth of the island. It also attempts to reflect the thoughts and the soul of the creator as seen as a viewer and lover of natural beauty but also mankind's role within this context. In his **Night works** he collects the images and his experiences and in his **Day works** he artistically externalises what he has internally processed.

Part C: *Studying Ariadne's thread*

The works of the third part consist of the visual representations of the artist's speculation and research on the relationship of the Labyrinth with the Loom and the Art of weaving with the course of the participant trying to weave himself out of the intricate corridors of the labyrinth that finally leads to the redemptive exit with the help of the ball and thread.

Creation and art is a complicated thread which helps us find the way out of each one's personal labyrinths. It is a brightly coloured red thread like the rampage of blood necessary for our continual course of life. This thread has a feminine power just like that of Adriane's who helped Theseus find his way out of the labyrinth but it is enclosed in a man's name (Mito=thread). In mythology Mitos was a demon – a personification of a man's sperm and at the same time a personification of the man's spiritual fertility.